

Îndrumări privind efectele pandemiei COVID-19 asupra mobilităților Erasmus+ din cadrul proiectelor de parteneriat strategic

Acest document a fost realizat pe baza întrebărilor transmise și a situațiilor semnalate de către instituțiile beneficiare de parteneriate strategice KA2.

Scopul documentului este de a oferi clarificări și îndrumări privind abordarea mai multor aspecte ridicate de gestionarea mobilităților în contextul răspândirii virusului COVID-19 și al măsurilor luate la nivel instituțional, național și internațional.

Informațiile sunt împărțite în următoarele secțiuni:

A. Forță majoră

B. Suspendarea mobilităților și a activității instituțiilor beneficiare/instituțiilor din învățământul preuniversitar și universitar

C. Prelungirea perioadei contractuale a proiectelor de parteneriat strategic

D. Link-uri utile

E. Actualizare îndrumări pe baza ultimelor informații transmise de către Comisia Europeană (întrebări și răspunsuri)

În cadrul secțiunilor **B.** și **C.**, vă recomandăm să citiți mai întâi **Aspectele generale**, care vă oferă informațiile principale, urmând ca, în rubrica **Întrebări și răspunsuri**, să găsiți informații specifice anumitor situații.

A. Forță majoră

În Anexa I a contractului de finanțare Condiții Generale a proiectului de parteneriat strategic se prevede că:

„Forță majoră”: orice situație sau eveniment imprevizibil și excepțional, independent de voința părților, care împiedică îndeplinirea de către oricare dintre părți a obligațiilor care le revin în temeiul acordului, care nu poate fi atribuit erorii sau neglijenței din partea acestora sau din partea subcontractanților, a entităților afiliate sau a terților care beneficiază de sprijin financiar, și care se dovedește a fi inevitabil în pofida eforturilor depuse. Nu pot fi invocate ca forță majoră următoarele: conflictele de muncă, grevele, dificultățile financiare sau orice neprestare a unui serviciu, defect al echipamentului sau al materialului ori întârziere în punerea la dispoziție a acestora, cu excepția cazului în care acestea sunt consecința directă a unui caz relevant de forță majoră.

Pornind de la această definiție, în actualul context, cheltuielile efectuate în avans pentru mobilități planificate a se desfășura în această perioadă și care **nu se vor derula**, intră sub incidența cazului de forță majoră și sunt considerate eligibile.

Ghidul de utilizare a Mobility Tool+ (pentru proiectele KA2 și KA229) oferă informații privind modalitatea de raportare a situațiilor de forță majoră. Acesta va fi actualizat și disponibil, după lansarea versiunii platformei MT+ (5.6). Această nouă versiune va permite beneficiarilor să ajusteze costurile pentru următoarele capitole bugetare:

- Reuniuni transnaționale de proiect
- Produse intelectuale
- Evenimente de multiplicare
- Activități transnaționale de învățare, predare și formare

B. Suspendarea mobilităților și a activității instituțiilor beneficiare/ instituțiilor din învățământul preuniversitar și universitar

Aspecte generale

În data de 10 martie 2020, pe website-ul Agenției Naționale (AN), a fost publicată o [știre](#) privind suspendarea mobilităților Erasmus+, ESC și SEE, până la data de 31 martie 2020.

Ulterior, în urma primului Decret privind instituirea stării de urgență, măsura a fost prelungită până pe 16 aprilie, urmând să fie prelungită din nou, odată cu apariția unui nou Decret.

Totodată, în România, precum și în alte țări, instituțiile de învățământ preuniversitar și superior au suspendat cursurile și activitatea didactică pe anumite durate predefinite, cu posibilitatea de prelungire. AN a centralizat informațiile transmise de către alte Agenții Naționale din țări ale Programului în acest [document online](#). MAE a publicat pe pagina web: <http://www.mae.ro/node/51880> „**Atenționări de călătorie - Europa - COVID-19**” cu informații privind măsurile adoptate de statele europene, în contextul evoluției epidemiei de infecție cu COVID-19.

IMPORTANT!

MAE face apel la cetățenii români de a da dovadă de înțelegere și responsabilitate și de a evalua în mod responsabil oportunitatea călătoriilor în străinătate în acest moment. Astfel de călătorii pot antrena riscuri majore, periclitând siguranța cetățenilor și posibilitatea acestora de revenire în țară.

În situația în care activitățile prevăzute în cadrul unei mobilități au fost realizate doar parțial din cauza întreruperii bruște a acesteia, se vor lua în calcul zilele de mobilitate în care s-au desfășurat activități, urmând ca restul activităților să fie desfășurate în mediul online, de îndată ce acest lucru va fi posibil pentru toate instituțiile participante, iar natura activităților permite realizarea lor virtual.

Exemple:

- participanților li s-a solicitat de către autoritățile țării de origine revenirea de urgență în țară;
- în țara gazdă, autoritățile au decis închiderea instituțiilor de învățământ;
- alte situații care se încadrează în cele precizate mai sus.

În cazul în care participanții au fost nevoiți să revină în țară, înainte să desfășoare activități în cadrul mobilității, se recomandă **replanificarea** mobilității respective.

Conform știrii publicate de AN, în data de 10.03.2020, **se recomandă reprogramarea mobilității/mobilităților**, în acord cu partenerii și/sau furnizorii de servicii în perioada de implementare. Dacă, în urma consultării cu instituțiile partenere, se va considera că timpul rămas nu este suficient desfășurării tuturor activităților reprogramate, se poate solicita AN prelungirea perioadei contractuale. În baza solicitării dumneavoastră, AN va emite un **act adițional** pentru noua perioadă de implementare. Decizia de prelungire a perioadei contractuale trebuie să fie una luată unanim, la nivel de parteneriat (**mai multe informații la secțiunea C**).

Întrebări și răspunsuri

B.1 Hotărârea Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență (CNSSU) vizează mobilitățile planificate care ar fi urmat să se deruleze?

Da, vizează toate mobilitățile ai căror participanți urmau să vină sau să plece din România, până la data de 16 aprilie 2020. Vom reveni cu completări asupra acestui răspuns pe măsură ce apar noi informații oficiale (este de așteptat o eventuală prelungire a acestui termen, estimată **până la cel puțin 16 mai 2020**, conform unui nou decret privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, care este anunțat în pregătire.

B.2 Cum înțelegem formularea „Suspendarea tuturor mobilităților”? Se referă doar la Italia, Spania, Franța, Germania sau la orice altă destinație?

Se suspendă toate mobilitățile, atât *incoming*, cât și *outgoing* planificate să înceapă în acest interval, indiferent de țara de origine, cât și de cea de destinație.

B.3 Ce facem în cazurile în care participanții au planificate mobilități care ar începe după data de 1 aprilie 2020 și insistă că ar dori să plece?

În momentul de față, starea de urgență este în vigoare până pe 16 aprilie 2020 și, cel mai probabil, se va extinde până pe 16 mai 2020. În acest timp, mobilitățile sunt suspendate. Vă recomandăm insistent **să amânați sau să reprogramați** aceste mobilități pentru o **altă perioadă de timp mai îndepărtată**.

B.4 Având în vedere formularea din știrea apărută pe pagina web a Agenției Naționale, se poate înțelege că mobilitățile afectate de această suspendare pot intra în categoria de forță majoră?

Da, Hotărârea CNSSU nr. 6 din data de 9 martie 2020 poate justifica încadrarea unei mobilități în categoria de forță majoră. Vedeți capitolul „Forță majoră” a acestui document pentru mai multe îndrumări privind aprobarea acestora.

B.5 Pentru recuperarea cheltuielilor aferente deplasărilor până în 31 martie 2020, instituțiile beneficiare au solicitat un document oficial din partea Agenției pe care să îl transmită agenției de turism/companiei de transport/unităților de cazare.

Mobilitățile Erasmus+ cad sub incidența articolul 5 din Hotărârea CNSSU nr. 6 din data de 9 martie 2020. Această hotărâre este publică și poate fi consultată la adresa: <http://www.dspb.ro/diverse/100320.pdf>

Pe baza acestei hotărâri, AN a realizat o [notificare](#), pe care o puteți accesa și utiliza în cazul în care vă este necesară.

C. Prelungirea perioadei contractuale a proiectelor de parteneriat strategic

Aspecte generale

Pe baza unei note oficiale a Comisiei Europene, transmisă Agențiilor Naționale, proiectele de parteneriat strategic **pot fi prelungite din cauza impactului negativ pe care situația legată de răspândirea COVID-19 o are asupra acestora.**

Pentru a implementa activitățile planificate ale proiectelor KA2, aflate în derulare, este posibil să solicitați o prelungire a duratei proiectului, cu mențiunea că **valoarea totală a grantului aprobat nu se modifică**. Durata maximă pentru prelungire este de 12 luni; cu toate acestea, **durata totală a proiectului nu poate depăși 36 de luni.**

Pentru proiectele 2017 - data de finalizare nu poate depăși data de 31.08.2020.

Pentru proiectele 2018 – data de finalizare nu poate depăși data de 31.08.2021.

Pentru proiectele 2019 – data de finalizare nu poate depăși data de 31.08.2022.

Pentru proiectele aprobate în anii 2018 și 2019, care se finalizează cel târziu pe 31.08.2020 se recomandă o prelungire a duratei cu până la 12 luni față de termenul înscris în contract, dar fără a depăși o durată totală a proiectului 36 de luni și data de finalizare menționată mai sus. Cu toate acestea, decizia privind necesitatea /durata prelungirii va fi luată la nivel de parteneriat.

În **Anexa I Condiții Generale** a contractului de finanțare, se specifică la Art. II.13.3 faptul că o cerere de modificare a contractului trebuie să fie transmisă Agenției, până cel târziu cu o lună înainte de încheierea perioadei de implementare, motiv pentru care **nu reprezintă o urgență încheierea actelor adiționale pentru proiectele care se finalizează mai târziu**. Așadar, vă recomandăm să evaluați situația fiecărui proiect și să decideți asupra prelungirii necesare, în timp util.

Toate cererile de prelungire (vezi modelul M1 de mai jos) sunt transmise de instituția coordonatoare, în numele tuturor instituțiilor partenere. [În cazul proiectelor KA229, AN a coordonatorului va anunța Agențiile Naționale partenere în legătură cu decizia luată la nivel de parteneriat privind **prelungirea contractului. AN partenere vor lua legătura cu instituțiile partenere în vederea transmiterii documentelor necesare inițierii actului adițional.** Dacă există diferențe de opinie cu privire la modul de continuare a proiectului, negocierea trebuie să se facă **între școlile partenere**, nu între Agențiile Naționale. Pentru a putea prelungi proiectele de parteneriat aflate în derulare, trebuie să țineți cont că **toate modificările aduse proiectului trebuie să se facă având acordul școlii coordonatoare și al responsabilului AN pentru proiectul dvs.** (vezi modelul M2 de mai jos)].

Transmiteți expertului AN, responsabil de proiectul dumneavoastră, scrisoarea de solicitare a unui amendament formular descărcat de pe site (completarea secțiunii E), semnată de reprezentantul legal al instituției coordonatoare, prin care solicitați prelungirea proiectului, împreună cu acordurile semnate de parteneri. **Ca motivație a solicitării acestei prelungiri, trebuie să faceți referire la efectele pandemiei COVID-19 asupra proiectului de parteneriat strategic.** Documentele vor fi trimise doar în variantă scanată, prin e-mail, pe adresa responsabilului de acțiune pentru proiectul dvs. Ulterior, AN va emite actul adițional de prelungire, iar, după semnarea acestuia de către ambele părți, prelungirea va intra în vigoare.

M1 - Model de text pentru completarea secțiunii E din scrisoarea de solicitare a unui amendament:

„Având în vedere faptul că, din motive obiective, activitățile finanțate (ex. mobilități, evenimente de multiplicare) prin contractul nr. 201X-1-RO01-KA2XX-XXXXXX au fost afectate de efectele pandemiei COVID-19, astfel încât nu au fost realizate sau nu se vor putea realiza integral, până la data actuală de încheiere a proiectului, prin prezenta, vă adresăm solicitarea de modificare a articolului I.2.2. din contractul financiar referitor la durata de derulare a proiectului, astfel încât perioada de desfășurare a activităților prevăzute în proiect să fie extinsă la XX de luni.”

M2 - Model de acord al partenerilor (documentul va fi redactat în limba de comunicare stabilită la nivel de parteneriat):

Contract nr. 201X-1-RO01-KA2XX-XXXXXX

ACORD PRIVIND PRELUNGIREA PROIECTULUI

Prin prezentul acord, subsemnatul.... reprezentant legal al organizației, parteneră în proiectulcu titlul declar că sunt de acord cu prelungirea contractului cu luni, pentru realizarea în bune condiții a obiectivelor/indicatorilor proiectului.

Semnătură reprezentant legal ,

INFORMAȚII UTILE DOAR PENTRU PROIECTELE KA229

În cazul acestor proiecte, vor fi respectați următorii pași:

- Instituția coordonatoare se consultă cu instituțiile partenere în vederea stabilirii noii perioade de implementare; de îndată ce se va conveni asupra perioadei, fiecare instituție parteneră își va da acordul (vezi modelul M2 de mai sus);
- Instituția coordonatoare își notifică propria AN cu privire la decizia luată la nivel de parteneriat. În cazul școlilor coordonatoare din România, la acest moment, vor trimite împreună cu acordul fiecărei școli partener și scrisoarea de solicitare a unui amendament (vezi modelul M1 de mai sus), completată conform precizărilor de mai sus.
- Agenția Națională a instituției coordonatoare notifică Agențiile Naționale ale instituțiilor partenere implicate în proiect, menționând noua perioadă de implementare;
- AN a instituției partenere își contactează propria instituție beneficiară cu privire la documentele pe care trebuie să le trimită în vederea emiterii actului adițional;
- Fiecare AN emite actul adițional la contractul de finanțare.

Întrebări și răspunsuri

C.1 Ca urmare a situației actuale, ce documente ar fi necesare pentru a prelungi contractele Erasmus+? Este suficientă o cerere semnată de reprezentantul legal al instituției?

Este necesară transmiterea către expertul AN, responsabil de proiect, a **scrisorii de solicitare a unui amendament** (semnate de reprezentantul legal al **instituției coordonatoare**) și a **acordului partenerilor** cu privire la prelungirea contractului.

C.2 Trebuie să înaintăm către AN o solicitare de prelungire a unui contract de parteneriat strategic KA2 sau acesta se prelungeste automat?

În conformitate cu **Art. II.13.3** din Anexa I Condiții Generale a contractului de finanțare, pentru a putea modifica durata unui proiect de parteneriat strategic trebuie să transmiteți către AN o cerere de prelungire semnată în condițiile punctului C1.

C.3 Ce se întâmplă în situația în care Beneficiarul decide să anuleze definitiv mobilitățile, din cauza forței majore?

La raportarea finală, costurile vor fi rambursate pe baza **costurilor reale** (cu documente justificative) sau a **costurilor bazate pe unități**, după caz, însă AN nu încurajează anularea mobilităților, ci replanificarea lor în vederea realizării obiectivelor/indicatorilor proiectului.

C.4 Ce se întâmplă dacă Beneficiarul amână activitățile până la o dată ulterioară și solicită prelungirea duratei proiectului, acolo unde este necesar?

În faza de raportare finală, pentru activitățile **reprogramate și realizate**, decontarea se va face pe baza **costurilor unitare standard**. Celelalte categorii de costuri angajate, pentru activități nerealizate, determinate de forța majoră, pot fi acoperite pe bază de cost real, dacă nu s-a atins valoarea maximă a grantului.

C.5 Care sunt documentele necesare pentru a face dovada costurilor suportate pentru mobilități nerealizate?

Beneficiarul trebuie să facă dovada că a luat toate măsurile necesare pentru recuperarea într-o proporție cât mai mare a cheltuielilor efectuate (costuri bilete de avion, cazare etc.) pentru activitățile nedesfășurate, din motive de forță majoră.

Documentele justificative:

- dovezi ale comunicării cu partenerii din proiect, cu privire la restricții/interdicții de intrare/ieșire din țară/carantină (corespondența electronică, documente oficiale emise de autoritățile competente din diferite țări, scanate), care au determinat ne-efectuarea mobilității;
- facturile achitate;
- un **extras de cont** pentru justificarea plăților făcute;
- dovezi din partea companiei de transport și/sau a unității de cazare, cu privire la suma plătită și nereturnată sau returnată parțial (corespondența din care să rezulte sumele și în ce măsură acestea au fost recuperate/nerecuperate);
- Beneficiarul va anexa la raportul final o declarație pe proprie răspundere din care să rezulte că anumite sume avansate pentru activități neefectuate nu au putut fi recuperate.

D. Link-uri utile

Ministerul Afacerilor Externe: www.mae.ro

Alerte de călătorie : <http://www.mae.ro/travel-alerts>

Alerte de călătorie - Europa: <http://www.mae.ro/node/51880>

Recomandări privind călătoriile în străinătate în contextul răspândirii infecției COVID-19: <https://www.mae.ro/node/51951>

Comunicat de presă privind acordarea de asistență cetățenilor români din străinătate în context COVID-19: <http://www.mae.ro/node/51961>

Ministerul Sănătății: <http://www.ms.ro>

Sfaturi utile: <http://www.ms.ro/coronavirus-covid-19/>

Institutul Național de Sănătate Publică din România: www.insp.gov.ro

Situația la nivel global actualizată zilnic:

<http://www.cnsctb.ro/index.php/situatia-la-nivel-global-actualizata-zilnic>

Centrul European pentru Controlul Bolilor: <https://ecdc.europa.eu/en>

Comisia Europeană, website dedicat Coronavirus: <https://europa.eu/!dR98NJ>

World Health Organisation: <https://www.who.int/>

Hotărâri ale Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență:

<http://www.dsu.mai.gov.ro/hotarari-cnssu/>

Hotărârea Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență nr. 6 din data de 9 martie 2020: <http://www.dspb.ro/diverse/100320.pdf>

Decret semnat de Președintele României, domnul Klaus Iohannis, privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României:

<https://www.presidency.ro/ro/media/decret-semnat-de-presedintele-romaniei-domnul-klaus-iohannis-privind-instituirea-starii-de-urgenta-pe-teritoriul-romaniei>

Website ANPCDEFP: www.erasmusplus.ro

Știre referitoare la suspendarea mobilităților:

<https://www.erasmusplus.ro/stire/vrs/IDstire/742>

Știre implicații Coronavirus: <https://www.erasmusplus.ro/stire/vrs/IDstire/727>

Știre Program restricționat de lucru (AN):

<https://www.erasmusplus.ro/stire/vrs/IDstire/743>

Știre Întreruperea mobilităților:

<https://www.erasmusplus.ro/stire/vrs/IDstire/749>

Notificarea AN cu spectru larg:

<https://drive.google.com/file/d/1wg5jBcIxxG4IJ24RbootgoLU2BiR4mnd/view?usp=sharing>

Important measures in Romania regarding COVID-19 – mesaj ce poate fi transmis participanților incoming în România:

<https://www.suntsolidar.eu/stire/vrs/IDstire/751?fbclid=IwAR1zDax38Rvwl7WDLNu1HdJ3sDCCNo9nOvzoEju9JK5C7YCBNDVymEadf1I>

E. Actualizare îndrumări pe baza ultimelor informații transmise de către Comisia Europeană (întrebări și răspunsuri)

Izbucnirea COVID-19 afectează în mod negativ activitățile în desfășurare sau planificate în cadrul programului Erasmus+. Obiectivul principal al Comisiei Europene

este siguranța și protecția tuturor participanților în programul Erasmus+, cu respectarea tuturor măsurilor de izolare adoptate la nivel național. Comisia Europeană lucrează pentru a ajuta beneficiarii și studenții, elevii, voluntarii și alți participanți la programe să abordeze consecințele măsurilor luate pentru prevenirea extinderii epidemiei. **Comisia va continua să își adapteze răspunsul la această situație fără precedent, pe măsură ce evoluează, prin clarificarea și simplificarea modului de aplicare a regulilor și procedurilor de finanțare**, atunci când este necesar, în cooperare cu Agențiile Naționale Erasmus+ și Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA).

Pe site-ul www.erasmusplus.ro, există știri actualizate permanent, în funcție de evoluția pandemiei. Astfel, ultima știre actualizată referitoare la suspendarea mobilităților este din data de 31.03.2020 și o regăsiți la următoarea adresă: <https://www.erasmusplus.ro/stire/vrs/IDstire/742>.

Conform acestei știri, măsurile adoptate de Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență se vor prelungi atât timp cât va persista starea de urgență pe teritoriul României.

Se vor lua în considerare și măsurile adoptate de celelalte state pentru stoparea răspândirii Covid-19.

Alături de măsurile luate la nivel național, în elaborarea acestor îndrumări, s-a ținut cont de documentele actualizate permanent de Comisia Europeană.

Prezentăm mai jos întrebările frecvente adresate Agențiilor Naționale ale căror răspunsuri sperăm să vă ajute în implementarea proiectelor.

Întrebări frecvente

Intenționez să merg într-o mobilitate într-o altă țară, prin Erasmus+, dar a trebuit să anulez înainte de a pleca, din cauza epidemiei de Covid-19. Mi-am plătit deja biletul de avion și o parte din cazare. Pot păstra suma alocată ca prefinanțare, pe care am primit-o în acest scop?

Dacă v-ați achitat cheltuielile de deplasare legate de mobilitatea planificată, cum ar fi costul biletului de avion pe care nu l-ați utilizat niciodată și care nu a putut fi rambursat, puteți primi grantul pentru acoperirea cheltuielilor de deplasare, în toate cazurile în care regulile de finanțare ale acțiunii prevăd acordarea unui sprijin financiar pentru călătorii. Dacă acțiunea nu prevede acest lucru, aveți dreptul să păstrați sau să primiți partea din prefinanțare care corespunde costurilor suportate. Puteți obține, de asemenea, rambursarea cheltuielilor pentru rezervarea cazării. Trebuie să discutați cu instituția/organizația dumneavoastră (sub rezerva disponibilității unor fonduri UE suplimentare aflate la dispoziția organizației dumneavoastră, din care să poată fi acoperită această sumă).

Pot amâna până la o dată ulterioară mobilitatea planificată să se desfășoare prin Erasmus+?

Discutați cu instituția de origine, dar, în principiu, Agenția Națională din țara de reședință a instituției dumneavoastră de origine va accepta să prelungească cu până la 12 luni un proiect Erasmus+ (care ar putea include perioade de mobilitate în străinătate pentru mai mulți participanți).

Când granițele au început să se închidă, unul dintre participanți a trebuit să-și cumpere un bilet suplimentar de avion pentru a ajunge acasă mai repede, deoarece compania aeriană nu a fost de acord să-i schimbe data inițială de întoarcere. Putem acoperi aceste costuri suplimentare sau excepționale din bugetul Erasmus+?

Da, puteți considera aceste costuri „eligibile” dacă nu depășiți bugetul total al proiectului din contractul de finanțare. În cazul unui audit, vi se poate solicita dovada necesității de rambursare a acestor costuri suplimentare.

Sunt coordonator de proiect și trebuie să suspend proiectul. Pot păstra grantul de management al proiectului? Pot solicita prelungirea proiectului pentru a finaliza activitățile mai târziu?

Beneficiarii parteneriatelor strategice pot alege să-și suspende temporar proiectul, să solicite o prelungire a duratei proiectului și să desfășoare activitățile planificate, odată ce restricțiile în vigoare privind pandemia COVID-19 sunt ridicate. În acest caz, grantul de management al proiectului va fi calculat pe baza noii durate a proiectului, cu excepția suspendării, dar nu poate depăși valoarea totală a grantului acordat.

Sunt coordonator de proiect. Trebuie să anulez activitățile, dar am făcut deja cheltuieli pe care nu le voi recupera (închiriere spațiu, cazare pentru participanți etc.). Aceste costuri vor fi acoperite?

În cazul în care activitățile Erasmus+ au fost anulate și organizațiile au suportat costuri care nu pot fi rambursate, acestea vor avea posibilitatea să acopere aceste costuri fără a depăși valoarea totală a grantului aprobat. În orice caz, contactați Agenția Națională care va trata fiecare caz în parte, în funcție de specific.

Secțiunea E va fi actualizată în funcție de noutățile primite de la CE.